

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/27/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5819010174
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Miháliková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5819010174.5

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Anny Mihálikovej a sudcov JUDr. Adriány Gallovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na verejnom zasadnutí konanom 27. júna 2023 prejednal odvolanie obžalovaného U. I., nar. XX.XX.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.zn. 6T/54/2019 z 11.10.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného U. I. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Námestovo, č.k. 6T/54/2019-483 z 11.10.2022 bol obžalovaný U. I. uznaný za vinného z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

od presne nezistenej doby, najmenej od roku 2016 najneskôr do 10.3.2017, v presne nezistenom čase, zvyčajne v poobedných hodinách, v rodinnom dome č. XX v obci P. okr. Námestovo, viackrát chytal za prsia cez oblečenie mal. D. T. nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom N. č. XXX.

Za to bol podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obžalovanému výkon trestu podmiennečne odložil a uložil mu probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu súd určil skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 30 mesiacov. Zároveň podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej D. T., nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom N.

č. XXX, na vzdialenosť menšiu ako 5 m a podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. povinnosť strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom okresného súdu v mieste pobytu obžalovaného podľa konkrétneho určenia probačného a mediačného úradníka, a to počas plynutia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prokurátor a obhajkyňa obžalovaného sa nevyjadrili k opravnému prostriedku. Nakoľko obžalovaný nebol prítomný na hlavnom pojednávaní, bol mu oznámený rozsudok doručením jeho rovnopisu, ktorý prevzal dňa 12.12.2022 (viď doručenka na č.l. 488 súdneho spisu).

Proti vyššie citovanému rozsudku, podaním doručeným okresnému súdu dňa 13.10.2022, zahlásil obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne odvolanie (viď na č.l. 489 súdneho spisu) proti všetkým jeho výrokom s tým, že dôvody uvedie písomne bezodkladne po doručení písomného vyhotovenia rozsudku.

Z obsahu písomného zdôvodnenia odvolania, doručeného okresnému súdu dňa 1.12.2022, vyplýva nasledovná odvolacia argumentácia: Obžalovaný považuje rozsudok za nezákonný, nespravodlivý a nesprávny. Na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný taký dôkaz, ktorý by ho bez dôvodných pochybností usvedčoval zo skutku, ktorý sa mu kladie za vinu. Z výpovede svedkyne R. M. vyplynulo, že svedkyňa má pochybnosti o tom, že by mal poškodenú D. T. obchytávať, sama potvrdila, že poškodená D. T. si zvykla vymýšľať. Nikdy nevidela, že by mal poškodenú obchytávať. Svedkyňa zo spoločnej domácnosti odišla z iných dôvodov. Toho času sa opätovne so svedkyňou stretáva a chcú spolu obnoviť spolužitie, čím je nepriamo preukázané, že svedkyňa aj naďalej považuje výpoveď poškodenej D. T. za vymyslenú. Zo znaleckého posudku znalkyne Mgr. Emílie Kollárovej vyplynulo, že poškodená D. T. povrchnejšie chápe zmysel trestného konania. Podľa znalkyne všeobecná aj špecifická vierohodnosť výpovede poškodenej D. T. je mierne znížená. Ďalej znalkyňa uviedla, že nie je možné sa jednoznačne vyjadriť k známkam znásilnenej a sexuálne zneužívanej osoby. Sice znalkyňa uviedla, že tvrdenia poškodenej D. T. nie sú motivované žiarlivosťou, avšak nie sú vylúčené iné motívy, a to aj vzhľadom na duševnú zaostalosť poškodenej. Tieto môžu byť do určitej miery túžbou vyhnúť sa kontaktu s obžalovaným, ale na druhej strane nezistila jednoznačne, prečo sa mu chcela vyhnúť, a táto skutočnosť nebola jednoznačne preukázaná a je pochybná. Obžalovaný má za to, že do istej miery poškodená D. T. žiarlila a aj s poukazom na jej duševnú zaostalosť si vymyslela, resp. namýšľala tvrdenia o zneužívaní. Znalkyňa konštatovala, že ak mal D. T. nejakú skúsenosť mala prežiť, nie je známa intenzita tejto skutočnosti. Z vyššie uvedeného vyplývajú dôvodné pochybnosti o tom, že by mal skutok spáchať. Nepriamo jeho nevinu potvrdzuje aj znalecký posudok MUDr. Danice Caisovej, ktorá jasne konštatovala, že netrpí žiadnou sexuálnou deviáciou a jeho sexualita nevykazuje zmeny oproti norme. Prvotne bolo trestné konanie voči nemu zastavené vyšetrovateľom, ktorý mal pochybnosti o spáchaní skutku. Zásadným dôkazom pre posúdenie jeho viny je výpoveď poškodenej D. T. Už odvolací súd vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, sp.zn. 1To/63/2021 zo dňa 1.3.2022 uviedol, že okresný súd by mal zväžiť aj výsluch poškodenej D. T., a to aj vzhľadom na jej písomné vyjadrenie zo dňa 6.3.2017. Toto uznal aj okresný súd, ktorý síce poškodenú predvolal na pojednávanie, ale táto sa bez ospravedlnenia nedostavila. Poškodenú sa nepodarilo ani predviesť na žiadosť súdu na hlavné pojednávanie. Súd nepristúpil k obmedzeniu osobnej slobody poškodenej za účelom jej výsluchu. Súd dokonca zistil, že poškodená je zamestnaná pre spoločnosť Trenkwaldler, preto ju mal predvolať aj prostredníctvom zamestnávateľa alebo jeho prostredníctvom zistiť pobyt poškodenej. Súd takto nepostupoval, čo obžalovaný považuje za nesprávne a nespravodlivé, nakoľko namiesto jej výsluchu súd pristúpil k vykonaniu dôkazu oboznámením zvukovo-obrazového záznamu. Poškodená D. T. si všetko vymyslela, takéhoto konania sa nedopustil. Motívom jej konania bola žiarlivosť, hlavne po narodení R., keď si ju menej všímali. Takisto sa snažil, aby sa deti nehrali na mobile, hrali sa vonku, zapájal ich do rôznych domácich prác, s čím poškodená nebola spokojná. Nedáva mu zmysel, aby na jednej strane v nej vyvolával prekolapsový stav a stresovú reakciu a na druhej strane jej nevadilo, že ju mal obchytávať „len kvôli“ mobilu. Poškodená sa mu aj ospravedlnila, uviedla, že chce, aby bývali spolu, na druhej strane potom odišla od matky preč do zahraničia a nič o sebe nedáva vedieť. Má za to, že výpoveď poškodenej nie je dôkazom spôsobilým na jeho odsúdenie, lebo nepreukazuje, že skutok spáchal. Súd preto porušil jednu zo základných zásad trestného konania „in dubio pro reo“, ak ho za takejto dôkaznej situácie uznal za vinného, ktorá je neoddeliteľne spätá so zásadou prezumpcie nevinu. Rozhodnutie súdu musí vychádzať z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého existuje jednoznačný záver, že skutok, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu, spáchal obžalovaný. Na vyššie uvedenom základe navrhol, aby odvolací súd v celom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí v zmysle § 285 písm. a) Tr. por.

Súčasťou spisu nie je vyjadrenie prokurátora a poškodenej k odolaniu obžalovaného, ktorým súd zaslal odvolanie na vyjadrenie.

Verejné zasadnutie o odvolaní na krajskom súde prebehlo v neprítomnosti obžalovaného na podklade predloženého písomného súhlasu obžalovaného s takýmto postupom, ktorý bol oboznámený na verejnom zasadnutí (viď jeho znenie na č.l. 508 súdneho spisu). Prokurátorka v konečnom návrhu uviedla, že rozsudok prvostupňového súdu považuje za správny a zákonný vo všetkých jeho výrokoch. Postup okresného súdu po zrušení jeho predchádzajúceho rozsudku bol v intenciách vysloveného právneho názoru odvolacieho súdu. Preto navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajkyňa obžalovaného zopakovala svoj odvolací návrh, t.j. aby odvolací súd v celom rozsahu zrušil napadnutý rozsudok a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovaného spod obžaloby oslobodí v zmysle § 285 písm. a) Tr. por.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané riadne a včas, v lehote stanovenej v § 309 Tr. por. na to určenom súde, bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti podľa § 311 ods. 1 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa ust. § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd považuje rozsudok prvostupňového súdu vo všetkých jeho výrokoch za zodpovedajúci stavu veci a zákonu. Zároveň v procesnom postupe súdu nevzhladol žiadne také porušenie predpisov o konaní, ktoré by mali dopad na zistenie skutkového stavu veci a zabezpečenia spravodlivého rozhodnutia vo veci.

Pre úplnosť sa žiada uviesť, že predmetná vec už raz bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu na podklade odvolania obžalovaného. Uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/63/2021 zo dňa 1.3.2022 bol zrušený rozsudok prvostupňového súdu č.k. 6T/54/2019-383 zo dňa 22.6.2021 ako predčasne vydaný, nakoľko súd opomenul vykonať

na hlavnom pojednávaní zásadný dôkaz v konaní - prečítať výpoveď maloletej poškodenej D. T. Medzičasom poškodená dosiahla plnoletosť, preto v tejto súvislosti krajský súd dal na zváženie okresnému súdu aj výsluch poškodenej D. T. s ohľadom na písomné podanie zo dňa 6.3.2017 na č.l. 147 súdneho spisu, ako aj podanie doručené krajskému súdu dňa 15.3.2022 na č.l. 425 súdneho spisu. Okrem toho krajský súd v štádiu odvolacieho konania na žiadosť obžalovaného mu ustanovil obhajcu, ktorý v jeho mene doplnil dôvody už prvého odvolania.

Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov odvolania obžalovaného vo výrokoch o vine a uloženom treste. Pri plnení preskúmateľnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. po oboznámení sa s obsahom predloženého spisového materiálu odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Krajský súd v konaní o odvolaní obžalovaného nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. Obžalovaný bol zo spáchania trestnej činnosti usvedčený procesne správne zabezpečenými a vykonanými dôkazmi, medzi ktoré patria najmä výpovede poškodenej D. T., zainteresovaných svedkov (J. Peknej, A. Janckulíkovej, K. Kubasáka,

M. Madleňáka), vypracované znalecké posudky z odboru psychológia a listiny dôležité pre trestné konanie. Predmetné dôkazy, ktorých podrobný opis je súčasťou napadnutého rozhodnutia, okresný súd vyhodnotil v súlade so základnou zásadou trestného konania uvedenou v § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel k logicky odôvodneným záverom. Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil s postupom prvostupňového súdu pri hodnotení dôkazov a tieto sám na základe vnútorného presvedčenia vyhodnotil s totožným výsledkom. Vzhľadom na to odvolací súd v otázke skutkových zistení odkazuje na veľmi podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu aj stotožnil. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia.

Obžalovaný U. I. odvolanie založil na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby, použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, skutkovými a právnymi, sa ale súd prvého stupňa v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Pokiaľ sa týka dôvodov podaného odvolania, je potrebné uviesť, že odvolací súd nezistil procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozsudku.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa veľmi podrobne rozviedol dôkazy, ktoré usvedčujú obžalovaného zo spáchania žalovaného skutku, a jeho správne právne závery majú dostatočný skutkový základ v riadne vykonanom dokazovaní na hlavnom pojednávaní.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

V posudzovanej veci uplatnené odvolacie námietky obžalovaného smerujú primárne do oblastí skutkových zistení (k nedostatočnej sile dôkazov na jeho odsúdenie za stíhanú trestnú činnosť, resp. spochybňovanie výpovede poškodenej). Z jeho strany ide o výhrady voči skutkovým zisteniam, spôsobu hodnotenia dôkazov vykonaných súdom nižšej inštancie a zároveň polemizuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V podstate sa obžalovaný takýmto spôsobom snaží presadiť vlastnú (pre neho priaznivú a od skutkových zistení súdu prvého stupňa inú) verziu skutkového stavu veci. Až následne z uvedených skutkových (procesných) výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku, resp. o inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie namietaného rozsudku predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, lebo súd prvého stupňa v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah rozhodol a jasne odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery.

So spochybňovaním zisteného skutkového stavu obžalovaným, ktorý bol základom pre jeho odsúdenie, sa odvolací súd nestotožnil. Obžalovaného zo stíhanej trestnej činnosti usvedčovala predovšetkým spontánna výpoveď maloletej poškodenej D. T., ktorá popísala, kde a ako ju obžalovaný obchytkával. Po tom, ako sa odsťahovala s matkou a súrodencami od obžalovaného, o tomto konaní sa zdôverila matke, ktorá jej neverila. Výpoveď poškodenej je podporená výpoveďami svedkov, pred ktorými spontánne a jednoznačne zopakovala, že sa obžalovaného bojí, nechce, aby k nim obžalovaný prišiel v čase, keď bude matka so sestrou v nemocnici, nakoľko ju bude zasa chytať za prsia a obchytkávať ju, bála sa znásilnenia. Správa, že budú s bratom a obžalovaným sami doma, ju natoľko rozrušila, že maloletá poškodená D. T. dostala záchvat a bola hospitalizovaná v nemocnici a podľa lekárskej správy jej bol diagnostikovaný prekolapsový stav a stresová reakcia. Výpoveď poškodenej je podporená závermi znaleckého posudku znalkyne z odboru psychológie, ktorá bola na hlavnom pojednávaní aj vypočutá. Z ohľadom na odvolaciu argumentáciu obžalovaného krajský súd poukazuje na tieto závery: Napriek mierne zníženej všeobecnej a špecifickej vierohodnosti v čase spáchania skutku, ale aj v súčasnosti maloletá je plne v kontakte s realitou, bola a je schopná pochopiť prežité udalosti, v podstatných faktoch. Jej reprodukcia sa týka hlavne popisu podstatných faktov (napr. chytal ma za prsia, chodil do kúpelky, keď sa obliekala a pod.). Details nevie popísať a reprodukovať verne a presne. Maloletá nemá sklony k fantazijnému spracovaniu skutočností, k fabuláciám skutočností, ktoré sa nestali, za účelom poškodenia inej osoby. Je ľahšie ovplyvniteľná, nie domýšľavá. Na tomto stave sa podieľa ľahká duševná zaostalosť, pásmo ľahkej debility IQ 67. Maloletá je sexuálne ešte nezrelá, prostredie a sociálna atmosféra v rodine nevytvárajú dostatočne silnú podporu, čo u nej spúšťa tendenciu k úzkostnej reaktivite a prežívaniu. Ide o exogénne spúšťanú úzkosť a anxiétu, ako subjektívne pociťované následky sexuálneho zneužívania. Vzhľadom na zníženie všeobecnú a špecifickú vierohodnosť výpovede poškodenej nie je možné sa jednoznačne vyjadriť k známkam znásilnenej a sexuálne zneužívanej osoby, čo nemôže byť na ujmu poškodenej, ktorá je schopná popísať podstatu konania obžalovaného, ktorá jej bola nepríjemná - obchytkávanie

za prsia. Znalkyňa nevyklúčila určitú sexuálnu skúsenosť maloletej, sexuálne zneužitie zo strany obžalovaného. Nemyslí si, že by si to maloletá vymyslela, nejakú skutočnosť pravdepodobne zažila, len nie je známa intenzita tej skutočnosti. Na tomto základe aj krajský súd nemal dôvod pochybovať o pravdivosti a vierohodnosti výpovede maloletej poškodenej a následne nemal žiadne výhrady voči zvolenej právnej kvalifikácii skutku ako zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.

Obžalovaný v podanom odvolaní predložil krajskému súdu len svoje a pre neho priaznivo vyznievajúce hodnotenie dôkazov, s cieľom spochybniť výpoveď maloletej poškodenej, resp. vnieť neurčitosť do záverov znaleckého posudku znalkyne Mgr. Emílie Kollárovej, s čím sa odvolací súd nestotožnil. Napriek miernej duševnej zaostalosti poškodenej, znalkyňa jednoznačne zdôraznila, že poškodená mala a má kontakt s realitou a zažitú podstatnú fakty si vie zapamätať a tieto zreprodukovať. Je vhodné poukázať aj na moment vyplývajúci z výpovede znalkyne, ktorá uviedla, že matke trvalo dlhšie, kým sa dostavila s dcérou na vyšetrenie (asi štyri mesiace) a pred ambulanciou robila veľký rozruch, dosť útočila na dcéru, že si to všetko vymýšľa, v zmysle, že vypovedala proti obvinenému.

Súd sa stotožnil aj s procesným postupom, ktorý zvolil prvostupňový súd po vrátení veci krajským súdom na ďalšie konanie v súvislosti so zabezpečením výsluchu poškodenej

D. T., ktorá medzičasom dosiahla plnoletosť. Procesný postup okresný súd zdôvodnil na str. 5-6 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Primárne krajský súd poukazuje, že okresnému súdu dal len na zváženie takýto procesný postup výsluchom aktuálne už plnoletej poškodenej, a to vzhľadom na listy od poškodenej, ktoré sú súčasťou spisového materiálu. V tejto súvislosti krajský súd osobitne zdôraznil postavenie svedkyne poškodenej ako osoby obzvlášť zraniteľnej. Zhodnotiac tento postup (opakované predvolanie a predvedenie), okresný súd vyvinul dostatočné úsilie na zabezpečenie prítomnosti svedkyne poškodenej, a keďže sa mu to nepodarilo, pristúpil k vykonaniu tohto dôkazu iným do úvahy prichádzajúcim spôsobom - oboznámením zvukovo-obrazovej nahrávky z výsluchu mal. poškodenej D. T. K zákonnosti a použiteľnosti tohto dôkazu sa krajský súd podrobne vyjadril v predchádzajúcom svojom rozhodnutí, preto odkazuje na tieto úvahy. Okresný súd sa zaoberal aj návrhom obhajoby - obmedziť osobnú slobodu svedkyne poškodenej - o tomto ani neuvažoval, s dôrazom, že pokiaľ ide o osobu obzvlášť zraniteľnú, obeť sexuálnych trestných činov, súd je povinný k nej pristupovať tak, aby nedochádzalo k jej druhotnej viktimizácii. S prezentovanou úvahou okresného súdu sa krajský súd plne stotožnil. Pokiaľ obžalovaný vytýkal, že súd nezisťoval pobyt svedkyne poškodenej prostredníctvom zamestnávateľa, uvedené nebolo potrebné, pretože svedkyňa mala predvolanie doručené, len sa nedostavovala. Osobitne okresný súd zhodnotil aj obsah listov od poškodenej, ktoré aj podľa názoru krajského súdu nespochybnili nijakým spôsobom výpoveď poškodenej.

Pokiaľ obžalovaný poukázal na znalecký posudok MUDr. Danice Caisovej, ktorá konštatovala, že netrpí sexuálnou deviáciou a jeho sexualita nevykazuje zmeny oproti norme, treba uviesť, že znalkyňa súčasne aj uviedla, čo mohlo byť spúšťačom správania obžalovaného voči poškodenej. Záver znaleckého posudku zdôraznený obžalovaným bol indikátorom pre súd k tomu, že v jeho prípade nie je potrebné ochranné liečenie.

Na preukázanie viny obžalovaného súhrn priamych a nepriamych dôkazov musí tvoriť logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu navzájom sa dopĺňajúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru.

V skupine dôkazov, ktoré usvedčujú obžalovaného z predmetného skutku, neboli zistené také nedostatky, ktoré by spochybňovali ich hodnovernosť do takej miery, aby umožňovali aplikáciu procesného pravidla in dubio pro reo (ktoré vychádza z ústavnej zásady prezumpcie neviny) a oslobodiť obžalovaného spod obžaloby preto, že by nebolo dokázané, že sa skutok stal a tohto sa dopustil obžalovaný tak, ako je popísaný vo výrokovej časti napadnutého rozsudku.

Ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., t.j. že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (R 53/1992). V prejednávanej veci odvolací súd ani sám na základe svojho

presvedčenia nehodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako tieto dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Odvolateľ primárne namieta v odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa si ale odvolací súd v plnom rozsahu osvojil a v podrobnostiach naň poukazuje.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Pri absencii odvolacích námietok obžalovaného proti výroku o druhu a výmere trestu, ktorý bol obžalovanému uložený súdom prvého stupňa, odvolací súd vykonal všeobecný prieskum uloženého trestu obžalovanému z hľadiska jeho zákonnosti a primeranosti. Krajský súd zistil, že súd prvého stupňa správne aplikoval ustanovenia hmotného práva rozhodujúce v okolnostiach prípadu pre uloženie trestu odňatia slobody obžalovanému U. I.. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa vyplýva, že tento si zadovážil dostatočný skutkový podklad k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, ktorý obžalovanému v konečnom dôsledku uložil.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, prirážajúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie spoločnosťou.

Ochrana spoločnosti sa teda uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy (prevencia). Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest pritom nesmie byť prostriedkom na riešenie iných spoločenských problémov. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatelmi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcja medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatela trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V zmysle citovaných ustanovení Trestného zákona krajský súd vyhodnotil uložený trest obžalovanému za zákonný, primeraný a spravodlivý. Okresný súd správne určil aj pomer poľahčujúcich a prirážajúcich okolností (0 : 0). Podľa názoru krajského súdu správne okresný súd neprihliadol ani na poľahčujúcu okolnosť vedenia riadneho života podľa § 36 písm. j) Tr. zák., i keď by to mohli evokovať správy o osobe obžalovaného (v odpise registra trestov - jeden záznam z roku 2009, register priestupkov bez

záznamu). Pre nepriznaníu tejto poľahčujúcej okolnosti obžalovanému bolo pre krajský súd rozhodujúce ohraničenie skutku - od presne nezistenej doby, najmenej roku 2016 - pri ktorom by úvaha vedenia riadneho života obžalovaným, jeho dĺžka od posledného odsúdenia, bola len hypotetická.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovaným, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovaného U. Okoličányho podľa § X19 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.